

III

(Pripravljalni akti)

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

MNENJE EVROPSKE CENTRALNE BANKE

z dne 16. avgusta 2018

o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa izmenjave, pomoči in usposabljanja za zaščito eura pred ponarejanjem (program „Pericles IV“)

(CON/2018/35)

(2018/C 378/03)

Uvod in pravna podlaga

Evropska centralna banka (ECB) je 25. junija 2018 prejela zahtevo Sveta Evropske unije za mnenje o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa izmenjave, pomoči in usposabljanja za zaščito eura pred ponarejanjem za obdobje 2021–2027 (program „Pericles IV“) ⁽¹⁾ (v nadaljnjem besedilu: predlagana uredba).

Pristojnost ECB, da poda mnenje, izhaja iz člena 133 Pogodbe o delovanju Evropske unije, v skladu s katerim brez poseganja v dodeljene pristojnosti ECB Evropski parlament in Svet določita ukrepe, potrebne za uporabo eura kot enotne valute, po posvetovanju z ECB. V skladu s prvim stavkom člena 17.5 Poslovnika Evropske centralne banke je to mnenje sprejel Svet ECB.

1. Splošne pripombe

- 1.1 ECB ugotavlja, da bo predlagana uredba s 1. januarjem 2021 nadomestila pravno podlago sedanjega programa Pericles 2020, ki je bil vzpostavljen z Uredbo (EU) št. 331/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾, tako da se bo program Pericles nadaljeval do konca leta 2027.
- 1.2 ECB ponavlja stališče, da pomeni program Pericles koristen prispevek k dejavnostim, ki jih ECB, Europol in nacionalni organi že izvajajo v boju proti ponarejanju eurobankovcev in eurokovancev ⁽³⁾. ECB je prepričana, da bo program Pericles IV še naprej prispeval k ohranjanju integritete eurobankovcev.
- 1.3 ECB poudarja, da je dejavno vključena v boj proti ponarejanju. ECB zlasti razvija oblikovne podobe bankovcev in zaščitne elemente za eurobankovce, ki splošni javnosti in strokovnjakom omogočajo, da razlikujejo pristne bankovce od ponaredkov, ter odvrtaajo ponarejevalce.
- 1.4 Od leta 2013 se postopno uvajajo bankovci iz serije Evropa. ECB in nacionalne centralne banke Eurosystema ponujajo proizvajalcem in dobaviteljem opreme za bankovce, poslovnim bankam, trgovcem na drobno in drugim, ki dnevno uporabljajo opremo za bankovce ali obdelujejo gotovino, širok nabor informacij, da bi se lahko pripravili na uvedbo bankovcev z nadgrajenimi zaščitnimi elementi. Poleg tega ECB zagotavlja programe in gradiva za usposabljanje, ki dopolnjujejo usposabljanje profesionalnih obdelovalcev gotovine. Informacije o oblikovni podobi in zaščitnih elementih pa se po uvedbi nove serije bankovcev dajo na voljo tudi splošni javnosti.

⁽¹⁾ COM(2018) 369 final.

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 331/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2014 o vzpostavitvi programa izmenjave, pomoči in usposabljanja za zaščito eura pred ponarejanjem (program „Pericles 2020“) in razveljavitvi sklepov Sveta 2001/923/ES, 2001/924/ES, 2006/75/ES, 2006/76/ES, 2006/849/ES in 2006/850/ES (UL L 103, 5.4.2014, str. 1).

⁽³⁾ Glej odstavek 1 Mnenja CON/2006/35 Evropske centralne banke z dne 5. julija 2006 na zahtevo Sveta Evropske unije o dveh predlogih sklepov Sveta o programu izmenjave, pomoči in usposabljanja za zaščito eura proti ponarejanju (program „Pericles“) (UL C 163, 14.7.2006, str. 7) ter odstavek 1.1 Mnenja CON/2012/17 Evropske centralne banke z dne 2. marca 2012 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa izmenjave, pomoči in usposabljanja za zaščito eura pred ponarejanjem (program „Pericles 2020“) (UL C 137, 12.5.2012, str. 7). Vsa mnenja ECB so objavljena na spletni strani ECB na naslovu www.ecb.europa.eu.

- 1.5 Poleg tega ECB analizira nove vrste ponaredkov v svojem Centru za analizo ponaredkov (CAC) in uporablja tako pridobljeno znanje za to, da bolje svetuje organom pregona. CAC koordinira sporočanje vseh znanih tehničnih in statističnih podatkov o ponaredkih eura vsem relevantnim osebam.
- 1.6 Ponarejevalci vse pogosteje uporabljajo strojno in programsko opremo za obdelavo digitalnih slik. Centralnobančna skupina za preprečevanje ponarejanja, katere članica je ECB, se na to odziva s podpiranjem in uporabo tehnologij, kot so sistemi za preprečevanje ponarejanja, ki preprečujejo ustvarjanje in reproduciranje slik zaščiteneh bankovcev.

2. Posebne pripombe

- 2.1 V skladu s členom 4(2) predlagane uredbe Komisija pri izvajanju programa Pericles IV v sodelovanju z državami članicami upošteva ustrezne ukrepe, ki jih izvajajo drugi pristojni subjekti, zlasti ECB in Europol. ECB Komisijo spodbuja, da čim bolj izkoristi izkušnje ECB z izvajanjem usposabljanja in zagotavljanjem informacij o eurobankovcih ter predvidi celovito vključenost ECB s tega vidika.
- 2.2 Poleg tega ECB v povezavi z dobrim sodelovanjem med deležniki programa Pericles IV ponavlja stališče, da bi bilo koristno, če bi se Komisija pri pripravi programov dela, ki se bodo financirali po programu, povezala z ECB in Europolom in ju vključila, zlasti da bi skupaj proučili pobude ter se s tem izognili morebitnemu podvajanju in prekrivanju med tem programom, drugimi zadevnimi programi in dejavnostmi ECB na področju usposabljanja⁽¹⁾. S takim sodelovanjem bi tudi olajšali izvajanje usklajene strategije proti ponarejanju eura in povezanim goljufijam. Zato bi bilo treba spremeniti člen 10 predlagane uredbe in določiti, da se mora Komisija v zvezi s programi dela predhodno posvetovati z glavnimi deležniki, vključno z ECB in Europolom. Komisija bi morala dati ECB dovolj časa, da se seznanijo z dokumentacijo v zvezi s programi dela, ki se pripravljajo v skladu s členom 10⁽²⁾.
- 2.3 Člen 12 predlagane uredbe določa, da Komisija zagotovi letne informacije o rezultatih programa Pericles IV. Člen 13 predvideva vmesno oceno med programom in končno oceno po koncu programa. Zaključki teh ocen se skupaj s pripombami Komisije predložijo Evropskemu parlamentu, Svetu in ECB, letne informacije pa samo Evropskemu parlamentu in Svetu. ECB prav tako ugotavlja, da je bilo sporočilo o vmesni oceni programa Pericles 2020 predloženo samo Evropskemu parlamentu in Svetu⁽³⁾. ECB poudarja, da: (1) jo je treba redno vključevati v pripravo ocenjevalnih poročil med programom, da se bodo v njih upoštevali ukrepi, ki jih je izvedla, in njena dejavna vključenost v boj proti ponarejanju; (2) je treba v ocenjevalna poročila in sporočila primerno vključiti povratne informacije subjektov, ki poleg Komisije dejavno sodelujejo pri ustreznih ukrepih, ter (3) jo je treba v prihodnosti o programu redno obveščati. Zato ECB priporoča, da se člena 12(3) in 13(3) predlagane uredbe spremenita ter se zagotovi, da bo ECB prejela tako letne informacije o rezultatih programa kot tudi vmesne ocene programa.
- 2.4 Člen 11 predlagane uredbe določa prenos pooblastila na Komisijo, ki je zlasti v skladu s členom 12(2) pooblaščen za sprejemanje delegiranih aktov, da se oblikujejo določbe za okvir spremljanja in vrednotenja. ECB ugotavlja, da je to pooblastilo določeno že v členu 14 Uredbe (EU) št. 331/2014. Vendar ECB tudi izpostavlja, da člen 133 Pogodbe zahteva posvetovanje z ECB, preden se določijo ukrepi, potrebni za uporabo eura kot enotne valute. Ta obveznost ni omejena na predlagano uredbo, temveč velja tudi za delegirane akte, ki urejajo področja pristojnosti, določena v osnovnem zakonodajnem aktu. ECB je zaprosena za mnenje o predlagani uredbi v skladu s členom 133 Pogodbe in zato bi se bilo treba z njo posvetovati tudi pred sprejetjem delegiranih aktov, predvidenih v členu 12(2) predlagane uredbe, saj so to izvedbeni ukrepi, ki so namenjeni za zaščito eura pred ponarejanjem, kar pomeni, da so potrebni za uporabo eura kot enotne valute. V povezavi s členom 11(4), ki določa, da se Komisija pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, ECB priporoča, da se Komisija uradno posvetuje tudi z ECB.

⁽¹⁾ Glej odstavek 8 Mnenja CON/2005/22 Evropske centralne banke z dne 21. junija 2005 na zahtevo Sveta Evropske unije o dveh predlogih sklepov Sveta o programu izmenjave, pomoči in usposabljanja za zaščito eura proti ponarejanju (program „Pericles“) (UL C 161, 1.7.2005, str. 11), odstavek 2.2 Mnenja CON/2006/35 in odstavek 2.4 Mnenja CON/2012/17.

⁽²⁾ Glej odstavek 2.5 Mnenja CON/2012/17.

⁽³⁾ Glej uvodno izjavo 6 predlagane uredbe.

Kadar ECB priporoča, da se predlagana uredba spremeni, so konkretni predlogi sprememb besedila s pripadajočimi pojasnili navedeni v ločenem tehničnem delovnem dokumentu. Tehnični delovni dokument je dostopen v angleščini na spletni strani ECB.

V Frankfurtu na Majni, 16. avgusta 2018

Predsednik ECB

Mario DRAGHI
